

Рецепція постаті Євгена Сверстюка у Волинських ЗМІ

(на прикладі циклу телевізійних фільмів Волинського телебачення)

У статті вивчається рецепція творчої постаті публіциста, письменника, дисидента Євгена Сверстюка у Волинських засобах масової інформації, на прикладі циклу телевізійних фільмів Волинського телебачення. Здійснено аналіз медіатекстів присвячених Є. Сверстюку в історичному та культурному контекстах. З'ясовано, яким чином у зазначених медіатекстах відображено світоглядні настанови та ціннісні орієнтації публіциста.

Ключові слова: медіатекст, образ, символ, символічність, цінності, світогляд.

Євген Сверстюк – публіцист, мислитель, літературознавець, письменник, дисидент належить до числа українських інтелектуалів світового масштабу. Його публіцистика – це особливий соціокультурний феномен, що охоплює різні сфери: журналістики, літератури, філософії, релігії та політики. Проводячи метааналіз суспільних процесів, публіцистика Є. Сверстюка виступає не лише комунікативним каналом, а й прикладом філософсько-інтелектуального осягнення дійсності.

Публіцистичні виступи Є. Сверстюка стали тим чинником, завдяки яким закладалися основи суспільно-духовних змін, формувалися найважливіші світоглядні коди національного буття, змінювався тоталітарний медіадискурс, зароджувався новий макротекст національної екзистенції. Його публіцистика мала вирішальний вплив на суспільну свідомість українців у добу подолання тоталітарної держави і розбудови незалежної України.

Слід зазначити, що заявлена тема роботи не потрапляла в поле зору науковців. На сьогодні існує лише кілька досліджень публіцистичної творчості Є. Сверстюка (Л. Лисенко, Т. Хоменко [5; 9]) проте немає жодної розвідки присвяченої рецепції постаті публіциста в ЗМІ. Неможливо скласти цілісне

уявлення про Є. Сверстюка як мислителя, публіциста, громадського діяча, без детального аналізу усіх його публічних виступів у друкованих ЗМІ, на телебаченні та на радіо.

Мета роботи: дослідити рецепцію творчої постаті Євгена Сверстюка у Волинських засобах масової інформації на прикладі циклу телевізійних фільмів Волинського телебачення досягається посередництвом вирішення таких **завдань:**

- здійснити аналіз медіатекстів присвячених Є. Сверстюку в історичному та культурному контекстах;
- визначити особливості аудіовізуального рішення і музичного оформлення у досліджуваних медіатекстах;
- з'ясувати, яким чином зазначені медіатексти відображають світоглядні настанови та ціннісні орієнтації головного героя.

Телефільми за участю Є. Сверстюка розглядатимуться як медіатексти. Дефініція цього поняття включає розуміння медіатексту як об'ємного багаторівневого явища, в основі концепції якого лежить органічне поєднання одиниць вербального і медійного ряду [1], як «нового комунікаційного продукту», який може бути використаний в різноманітних медійних сферах [2]. За визначенням І. В. Рогозіної, «медіатекст – це вербальний мовленнєвий твір, створений з метою здійснення опосередкованої комунікації в сфері засобів масової інформації та характеризується явно вираженою прагматичною спрямованістю, основною метою якої є соціальна регуляція» [8]. У сучасному масмедійному полі медіатекст використовується як «унікальний засіб інтерпретації та репрезентації реальності, а отже, і формування у індивіда картини світу, дає можливість мас-медіа впливати на складні соціальні процеси, тим самим визначати бачення світу реципієнтом» [8].

У відеотеці Волинського телебачення — 16 фільмів, знятих за участю Євгена Сверстюка. Автор усіх сценаріїв – Святослав Пирожко.

Першим із серії телевізійних фільмів, присвячених Є.Сверстюку, був знятий у 2005 році фільм під назвою «Та Волинь у мені». Вже сама назва медіатексту свідчить про те, наскільки важливим для Є. Сверстюка було відчуття своєї закоріненості в рідну землю, її історію, традиції, наскільки християнські цінності, моральні орієнтири, що ввійшли в життя героя фільму ще в дитячі роки, вплинули на формування його світогляду, переконань і принципів.

Медіатекст починається зі слів Є. Сверстюка про високе призначення людини, що слугують епіграфом, та з'являються у вигляді рядків на білому тлі екрану. Слід зазначити, що символічний простір фільму розбудовується навколо вертикалі, як бінарна опозиція верху та низу, земного і небесного, недаремно час від часу крупним планом у кадрі – небо. Символічними у цьому контексті постають старезні дерева, стовбури яких губляться у високості, але найбільш семантично навантаженими видаються кадри сільської церкви та Софіївського собору, які проступають на екрані протягом всього фільму, уособлюючи одвічне прагнення людини до Бога, до висот духу.

Час, в якому відбувається дія фільму, постає досить умовною категорією: Євген Сверстюк – наш сучасник, який на момент створення медіатексту жив поряд з нами у світі постмодерну, проте спогади героя створюють іншу часову реальність. Цьому сприяє спокійний неквапливий темп розповіді, яка відсилає глядача у світ традиційного аграрного суспільства «Я народився в іншу епоху, в іншій державі. Ще й не чути було технічного прогресу... Волинське село жило своїм спонтанним життям...Селянин долав споконвічний опір землі – ногами, конем, плугом...» [7, с. 4]. У цьому світі час ще був циклічним, він рухався по колу, співвідносячись із сезонними змінами у хліборобській праці, традицією календарних святкувань і обрядів. Життя, позбавлене елементів випадковості та швидкоплинності, було сповнене глибоким змістом, адже, рухаючись у колі, воно завдяки цьому включалося у вічність. Така «відміна часу», за М. Еліаде, відбувається у світі міфологічного (циклічного) сприйняття часу завдяки

«повторенню парадигматичних дій» [3, с. 59], що «безнастанно втримує світ в одній тій самій миттєвості початку» [3, с. 139].

Вибудувана таким чином часово – просторова реальність цього фільму видається нам не випадковою. Адже, розповідаючи про певні моменти власної біографії, які тісно вплетені в історичну канву, Євген Сверстюк насправді веде мову про вічні цінності. У фільмі виразно являє себе думка, що істинним життям є тільки те, в якому наявне прагнення реалізації вічного. У цьому контексті пригадуються слова С. К'єркегора, про те, що «життя, яке існує в часі і належить тільки часовому, несправжнє» [4, с. 182]. Істинним воно стає завдяки долученню до вічних цінностей: добра, істини, любові, краси. Монолог героя фільму зачіпає цілу низку проблем: призначення людини, сенс людського життя, ролі свободи, віри і християнських вартостей у розбудові духовного простору особистості і суспільства,.

Іконографія фільму насичена символами. Є. Сверстюк веде мову про власний непростий життєвий шлях. Символічним у цьому контексті постає епізод, в якому головний герой йде засніженим полем. Кожен його крок вимагає певних зусиль, адже ноги провалюються в глибину снігового покриву. Безмежне поле і людина, що рухається вперед, - ця картина відбиває ідею про людське життя як шлях, дорогу пізнання Істини. Символічним навантаженням володіють образи матері, батька, рідної хати, саду – які уособлюють вічні вартості.

Про коло, що, як відомо, постає символом вічності, веде мову Є. Сверстюк у завершальній частині фільму. Його слова «Але вітер життя повертається, вітер повертається на кола свої, і я потрапляю знову до Горохова...я знаходжу там нові пам'ятники, нові символи християнської культури. Саме те, що вітер життя безслідно змітав у часи моєї молодості» [7, с.12] нагадують нам про вічний коловорот життя та непроминальність вічних християнських вартостей.

Музичне оформлення фільму також глибоко символічне: на початку звучить пісня «Янголе мій», що налаштовує глядача на певний лад, а також, разом з іншою символікою постає маркером світоглядної позиції авторів та героя медіатексту. В момент розповіді про юнацьке романтичне почуття до дівчини чуємо ліричну пісню у виконанні Олени Голуб. Мелодія скрипки супроводжує декламацію поезії Є. Сверстюка, присвячену батькові. Завершується фільм піснею «Матері» у виконанні Ольги Богомолець (слова до неї написав Є. Сверстюк).

Протягом усього фільму виразно акцентується думка на тому, що головний герой – наш земляк, його коріння тут, на Волинській землі. Історія цього краю, його традиції, християнські цінності, які слугували вічним орієнтиром у розрізненні добра і зла, виховання у патріархальній сім'ї, – все це сформувало Є.Сверстюка як внутрішньо вільну особистість, що обрала шлях боротьби проти системи. Герой фільму постає людиною, метою життя якої є продукування добра, пошук істини, любов до людей.

Святослав Пирожко представляє нашій увазі цілу Шевченкіану Сверстюка. Це низка фільмів: «Шевченко сьогодні» (2004 р.), «Кобзар у вічності» (2012 р.), «Мені 13-й минало» (2014 р.). Така увага до постаті Кобзаря – не випадковість. Для Є.Сверстюка Т.Шевченко був не просто геніальним поетом. Він постає тим реальним і, разом із тим, символічним образом, який відіграє знакову, особливу роль у житті як самого літературознавця, так і цілого покоління шістдесятників, яскравим представником якого був Є. Сверстюк, про що свідчать такі його слова «В 60-і роки фактично бунт покоління почався з перегляду висвітлення Шевченка» [7, с.180].

Актуальними і сьогодні постають проблеми, поставлені Євгеном Сверстюком щодо рецепції творчості Т. Шевченка – від тотальної фальсифікації в радянському минулому до профанації в наш час. Справді, як з болем констатує письменник, сучасне суспільство не знає Т.Шевченка. Для

нього ж Т. Шевченко – передусім пророк у біблійному сенсі цього слова, той, хто веде розмову з Богом, у кого «майже кожен твір є «Посланиєм» [7, с.39].

У фільмі «Мені 13-й минало» відчувається проведена авторами паралель Т. Шевченко – Є. Сверстюк, що видається цілком доречною в контексті спадкоємності поколінь. Адже відчуття внутрішньої спорідненості з генієм Т.Шевченка як духовним будителем народу, творцем його національної ідентичності було притаманне і поколінню шістдесятників, до якого належав Євген Сверстюк, і тим, хто творив історію буремного ХХ ст., поколінню «Розстріляного Відродження», і нашим сучасникам, що відстоювали право на свободу й гідність народу на майдані.

Автори цього медіатексту виразно акцентують на глибокій спорідненості Т. Шевченка з рідним народом, з його землею, традиціями. Першими рядками, що «біжать» через екран, постають слова Т. Шевченка, адресовані редактору «Народного читання», якими поет підкреслює цей зв'язок: «Я – син крепостного крестьянина Григория Шевченка» [7, с.16]. Подібно до того, як у фільмі «Та Волинь у мені», де ми разом із Сверстюком відвідуємо його рідну Горохівщину, глядач цього телепроекту потрапляє в місця, де пройшло дитинство Т. Шевченка, має змогу побачити Шевченкову хату, краєвиди Керелівки та Моринців, житло дядка, в якого вчився малий Тарас, знамениті Шевченкові дуби у Будищі.

Проте цей фільм – це не просто розповідь про дитячі роки Т. Шевченка, що супроводжуються кадрами з його малої батьківщини. Насправді нам представлено погляд на поета очима Є. Сверстюка, який намагається розгадати загадку геніальності поета, відвідавши місця його дитинства, читаючи його автобіографічні спогади, здійснюючи психологічний аналіз особистості митця в дитячі роки.

Епіграфом до фільму взято поезію Є. Сверстюка, присвячену Т.Шевченку. Вже перші її рядки «То було незвичайне дитя...» дають ключ до

розуміння Сверстюкової рецепції поета, який помічає непересічність, обраність цієї дитини, її прагнення до свободи. Про це Євген Олександрович веде мову в своєму монолозі, виокремлюючи деякі найяскравіші риси характеру Т.Шевченка: («Хлопець був зухвало вільний» [7, с. 21]); аналізуючи всі обставини його важкого дитинства в історичному контексті: («Вся бідність закріпаченої України упала на голову дитини...»[7, с. 21]), намагаючись пізнати його «незвичайну душу» [7, с. 16]. Сповненими глибокої символічності постають у медіатексті образи батька, матері, діда Т. Шевченка, чий портрети з'являються на екрані, ілюстраціями до тексту.

Особливим смислом у фільмі (як і в творчості самого поета) наповнений образ хати. Глядач бачить на екрані відтворену за ескізами копію батьківської хати Т.Шевченка, яка стала чужою для нього після того, як там поселилась мачуха, й невдовзі помер батько. Т. Шевченко, за словами Є. Сверстюка, «кинув хату мачухи, хату дяка, згодом хати невдах-малярів» [7, с. 21], так і не відшукавши більше ніколи своєї домівки, про яку марив, і відсутність якої так боляче переживав:

А я так мало, небагато

Благав у Бога. Тільки хату,

Одну хатиночку в гаю...

Осмислюючи творчу постать Т. Шевченка крізь призму власних світоглядних настанов, Євген Сверстюк тим самим відкриває для розуміння реципієнтові свій внутрішній світ, свої погляди і переконання. Метою такого відкриття постає прагнення вплинути на «сучасне покоління, яке...не має достатніх знань про нашу культуру» [7, с. 32], спонукати по-іншому прочитати Т.Шевченка, змінити кут зору, заставити думати.

Найбільшою мірою це завдання вирішується у телевізійному фільмі «Шевченко сьогодні», в якому Є. Сверстюк веде мову про «нав'язування» самого імені Т. Шевченка, що «часто у молоді ...викликає негативну реакцію»

[7, с. 34], про те, що «нині дуже погано знають Шевченка» [7, с. 36], про «підміну», зроблену в радянські часи, коли з поета любові, зробили поета ненависті, «було перетворено поета-пророка ...на атеїста» [7, с. 37].

Для Є. Сверстюка Т. Шевченко – сучасник, оскільки його поезія пророча, а слова пророка актуальні у всі часи. Слушним постає міркування публіциста про те, що місія поета ще не виконана «...я думаю, що Шевченко в XXI столітті має сказати нам те, що не дали йому сказати у XX столітті», адже «Шевченко не є просто поет... Він був вісником того слова..., яке «від Бога» [7, с. 41].

Прагнучи вплинути, змінити ідеологічні настанови сучасників, «теперішнього покоління, яке великою мірою отруєне нігілізмом і отруєне споживацтвом чи споживацьким матеріалізмом» [7, с. 42], Є. Сверстюк звертається до постаті Т.Шевченка, який, на його думку, «саме отим відчуттям своїм, цією магією слова, цим віщим пророчим елементом буде вічно промовляти» [7, с. 42].

Слід зазначити, що візуальна картина медіатексту досить статична. Протягом майже всього фільму крупним планом показано Є. Сверстюка, інколи камера фіксує елементи інтер'єру, книги, картини Т. Шевченка. Відеоряд з волинськими храмами, їх внутрішніми інтер'єрами, із зафіксованими обличчями віруючих та епізод біля пам'ятника Т.Шевченку додають динаміки, проте незначною мірою.

На нашу думку, таке художнє вирішення цілком узгоджується із жанром та завданнями цього медіатексту. Відповідає дидактичній настанові монологу героя його стилістика: виважене, розмірене мовлення, темп розмови помірний, тон спокійний. Є. Сверстюк пропонує не просто суб'єктивне бачення ролі Т. Шевченка та значення його творчості для сучасності, а ґрунтовний об'єктивний аналіз в історичному та в культурному контексті.

Паралель Т.Шевченко – М. Гоголь проводиться у фільмі «Українські душі» (2014 р.), в якому Є. Сверстюк веде мову про значення творчості обох геніїв слова. Нагадуючи окремі моменти з біографії Т.Шевченка й М. Гоголя, розповідаючи про їхнє життя у Петербурзі, літературознавець наголошує на тому головному, що об'єднує двох великих українців – вони були людьми великої віри, прагнули підняти людей до духу християнства.

Акцентуючи на містичній природі творчості М. Гоголя, таємничості та загадковості постаті самого класика літератури («Це такий таємничий письменник, що навіть немає поряд із ким його поставити – в розумінні як загадки») [7, с. 70], Є. Сверстюк актуалізує дискурс романтизму. Як відомо, особливістю цієї стильової течії була підвищена увага до «таємничих», захованих, невідомих сфер і сил», до «нічної сторони світу» [10, с. 407].

Д. Чижевський так характеризує романтичний світогляд: «романтичному новому почуттю природи приступне таємниче в природі, безмежне в ній, нарешті ті, «інші світи», що сховані за щоденним обличчям природи. Це все є «нічна сторона» природи... Ніч робиться улюбленою темою лірики природи, постає «поезія ночі» [10, с. 409]. Цілком в контексті романтичного дискурсу характеризуючи естетичні смаки класика, Є. Сверстюк стверджує: «... для Гоголя світ наш був настільки паскудним і мізерним, і настільки населеним небокоптителами..., що йому відкривалася краса України вночі. Коли всі сплять, ... коли над Дніпром місяць, як діжа, і, зрештою, Різдвяна ніч, коли відомий чорт краде місяць і ховає його в кишеню. Словом, він мав справу з українською ніччю і він її дуже любив» [7, с. 71]. Літературознавець слушно наголошує на тому, що для Гоголя «Україна була передусім як природа, як глибина народної стихії» [7, с. 71]. Відтак роздуми Є.Сверстюка на тему «Гоголь і українська ніч» відсилають реципієнта до відомих дефініцій романтизму, здійснених Д.Чижевським.

Відкидаючи можливі закиди про те, що М.Гоголь писав російською, Євген Сверстюк слушно підкреслює, що для нього не стояло питання, якою мовою писати. Його життєва ситуація відрізнялась від Шевченкової. За словами Є.Сверстюка, «Гоголь мав не стільки орієнтацію національну, як релігійну. Гоголь був християнської орієнтації, це для нього був головний акцент» [7, с. 87]. Проте, саме М. Гоголь, як зазначає літературознавець, є найбільш відомим українцем, «Україну з її естетичним світом, з її традиціями, з її цінностями він виніс одразу на широку арену, він став дзеркалом України у світі» [7, с. 98].

Прагнення Є.Сверстюка вплинути на сучасників, донести до них свій погляд на роль класиків у літературному та історичному процесі зумовлює перевагу учительної настанови в його монолозі, проте цей дидактизм визначається вищою метою: відкрити загалу М. Гоголя як «великого християнського учителя» [7, с. 81], який протиставляв світ «людської суєти, дрібноти і вульгарності» [7, с. 82], світ, в якому «нема Бога» [7, с. 82] справжньому одухотвореному світу, який зумів відкрити «духовну сутність людини» [7, с. 82]. Літературознавець наголошує, що саме М.Гоголь «посіяв зерна», з яких постала творчість Ф.Достоевського, Л. Толстого, веде мову про вплив його творчості на Т. Шевченка. Вибудовуючи цей ланцюг спадкоємності митців, творчість яких була спрямована до пошуку Вічних Істин, Є. Сверстюк дає реципієнтові ключ до розуміння власного світогляду, свого шляху пошуку Трансцендентного, особливого досвіду сприйняття християнських цінностей.

Про Сверстюкове, відмінне від традиційного формалізованого розуміння духу християнства свідчить наступна передача телевізійного циклу під назвою «Не мир, а меч» (2010 р.). Початок фільму глибоко символічний – на екрані три свічки, Євангеліє; світло, що випромінюється з Книги, поєднується з вогниками свічок, звучить духовна музика, з'являється епіграф:

Не думайте, що я прийшов,

Щоб мир на землю принести, –

Я не мир принести прийшов, а меча.

Єв. Від Мт.10.13

Слова Христа, взяті філософом для назви книги, проміння світла, що є символом Божественної сутності («Я Світло для світу» (Єв. Від Ін. 8:12) і Євангеліє крупним планом – ці сакральні образи сповнені глибоким змістом, вони дають змогу зорієнтуватися у просторі внутрішнього світу письменника, осягнути, що центром у всесвіті Є. Сверстюка постає Бог, – як Любов, Світло, Істина.

Проте акцентована церквою проповідь терпіння і всепрощення не є близькою мислителеві. Ведучи мову про «людську терпимість, і доброту, і примирливість» [7, с. 130], про тих, у кого «нема ворогів», Є. Сверстюк наводить слова Ч. Меккі «Скажи – не маєш ворогів? Облиш убогу похвальбу. Хто знав обов'язок, горів, хто рвався за честь у боротьбу – мусив нажити В тебе нема? Мізерна й праця твоя сама. Зраднику, значить не дав копняка. З уст кривосвідка не вибив бокал. За правду не виступив проти брехні – ти боягуз у життєвій борні» [7, с. 130]. Життя як боротьба – ця теза постає провідною в публіцистичній творчості Є. Сверстюка, у його світоглядній настанові, її дисидент уособлював власним життям.

Подібно до Ф. Ніцше, Є. Сверстюк вбачав у християнському квієтизмі ознаки рабства духу: «...коли люди примирюються з тим, що бачать навколо, і, примирюючись, вони стають щораз меншими. Бо така закономірність: людина виростає в боротьбі. І наше життя є постійною боротьбою. Одна людина радіє, що є можливість боротися, а інша людина горбиться й тікає: атрофувалось щось у людині, вона не має того духу» [7, с. 130]. Ці його слова цілком співвідносні з позицією німецького філософа, який протиставляє позицію сильної особистості рабській психології людей, «...котрі від лінощів своїх були добрими і добродушними (а головне, миролюбними)» [6, с. 300].

Проте, на відміну від Ф. Ніцше, який відкидає ідею Бога, змінюючи цим всі ціннісні орієнтації та проголошуючи головною метою досягнення свободи і створення нових вартостей, Є. Сверстюк вбачає саме в ідеї Бога, яка робить християнські цінності любові й істини вічними, непроминальними, ту дієву силу, що здатна змінити світ. Мислитель не приховує свого прагнення вплинути на суспільство, змінити його на краще. Саме з цією метою побачила світ його книга есеїв «Не мир, а меч»: «...есеї мої... не є сумирними і не закликають до квієтизму, а якоюсь мірою вони мають резонувати в суспільстві на відповідні реакції. В нашому такому змішаному, здеорієнтованому і великою мірою здеморалізованому суспільстві вони мають робити свою роботу» [7, с. 132].

Підсумовуючи, зазначимо, що авторам циклу телевізійних фільмів присвячених Є. Сверстюку, вдалося донести до глядача цілісний образ нашого видатного земляка. Кожен із цих фільмів відкриває нову грань творчої особистості мислителя, допомагає зрозуміти особливості його світогляду, концепцію дійсності й державотворення, життєвий, суспільний та естетичний ідеал.

Список використаної літератури:

1. Добросклонская Т. Г. Медиалингвистика: системный подход к изучению языка СМИ: современная английская медиаречь / Т. Г. Добросклонская. – М.: Наука, 2008. – 264 с.
2. Засурский Я. Н. Медиатекст в контексте конвергенции / Я. Н. Засурский // Вестник Московского ун-та. – 2005. – № 2. – С. 3-6.
3. Элиаде М. Миф о вечном возвращении / М. Элиаде. – Санкт-Петербург: «Алетейя», 1998. — 258 с.
4. Кьеркегор С. Страх и трепет / С. Кьеркегор; [пер. с дат.]. – М.: Республика, 1993. – С.13-112. – (Б-ка этич. мысли).
5. Лисенко Л. Публіцистика Євгена Сверстюка: пошук "істини" у ствердженні духовних цінностей / Л. Лисенко // Рідний край. – 2013. - № 1. – С. 36-39.
6. Ницше Ф. Веселая наука / Ф. Ницше – М.: Олма-пресс, 2001. – 381 с.
7. Пирожко С. Українські душі / С. Пирожко. – Луцьк: «Терен», 2015. – 240 с.
8. Рогозина И. В. Медиа-картина мира: конитивно-семиотический аспект: монография /И. В. Рогозина - М.: АлтГТУ, 2003. – 121 с.
9. Хоменко Т. М. Проповідництво і сучасна публіцистика: (на основі есеїстики Є. Сверстюка, М. Мариновича – Україна, І. Ортинського – Німеччина) / Тетяна Хоменко; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : ПАІС, 2008. – 135 с.

10. Чижевський Д. Історія української літератури / Д. Чижевський. – К: Видавничий центр «Академія», 2003. – 568 с. («Альма-матер»).

References:

1. Dobrosklonskaja T. G. Medialingvistika: sistemnyj podhod k izucheniju jazyka SMI: sovremennaja anglijskaja mediarech' / T. G. Dobrosklonskaja. – М.: Nauka, 2008. – 264 s.
2. Zasurskij Ja. N. Mediatekst v kontekste konvergencii / Ja. N. Zasurskij // Vestnik Moskovskogo un-ta. – 2005. – № 2. – S. 3-6.
3. Jeliade M. Mif o vechnom vozvrashhenii / M. Jeliade. – Sankt-Peterburg: «Aletejja», 1998. — 258 s.
4. K'erkegor S. Strah i trepet / S. K'erkegor; [per. s dat.]. – М.: Respublika, 1993. – S.13-112. – (В-ка jetich. mysli).
5. Nicshe F. Veselaja nauka / F. Nicshe – М.: Olma-press, 2001. – 381 s.
6. Lysenko L. Publitsystyka Yevhena Sverstiuka: poshuk "istyny" u stverdzheni dukhovnykh tsinnosti / L. Lysenko // Ridnyi kraj. – 2013. - № 1. – S. 36-3.
7. Pyrozhko S. Ukrainski dushi / S. Pyrozhko. – Lutsk: «Teren», 2015. – 240 s.
8. Rogozina I. V. Media-kartina mira: konitivno-semioticheskij aspekt: monografija /I. V. Rogozina - М.: AltGTU, 2003. – 121 s.
9. Khomenko T. M. Propovidnytstvo i suchasna publitsystyka: (na osnovi eseistyky Ye. Sverstiuka, M. Marynovycha – Ukraina, I. Ortynskoho – Nimechchyna) / Tetiana Khomenko; Lviv. nats. un-t im. I. Franka. – Lviv : PAIS, 2008. – 135 s.
10. Chyzhevskiy D. Istoriia ukrainskoi literatury / D.Chyzhevskiy. – К: Vydavnychiy tsentr «Akademiia», 2003. – 568 s. («Alma-mater»).

Людмила Жвания

Рецепция фигуры Евгения Сверстюка в Волынских СМИ (на примере цикла телевизионных фильмов Волынского телевидения)

В статье изучается рецепция творческой личности публициста, писателя, диссидента Евгения Сверстюка в Волынских средствах массовой информации, на примере цикла телевизионных фильмов Волынского телевидения. Осуществлен анализ медиатекстов посвященных Е. Сверстюку в историческом и культурном контекстах. Выяснено каким образом в указанных медиатекстах отражены мировоззренческие установки и ценностные ориентации публициста.

Ключевые слова: медиатекст, образ, символ, символичность, ценности, мировоззрение.

Lyudmila Zhvania

Displaying figure Yevhen Sverstyuk in Volyn media (for example, cycle of television films Volyn TV)

The article studies displaying the creative personality journalist, dissident writer Yevgeny Sverstiuk in Volyn media , on the example of the cycle of television films Volyn television. The analysis of the text media in the historical and cultural context. We showed how these media texts reflect the attitudes and values Sherstyuk Yevgen.

Key words: mediatekst, image, symbol, symbolism, values, outlook.